

Impressie

Afdelingsblad van GroenLinks Voorschoten

Tweëndertigste jaargang nummer 2, april 2026

De 124e uitgave van een ledenblad van GLV (sinds 1990), waarvan 106 Impressie hetten.

Colofon

Impressie is het periodiek van de afdeling GroenLinks in Voorschoten. Impressie verschijnt vier keer per jaar.

De auteurs schrijven op persoonlijke titel, en vertolken niet noodzakelijkerwijs de opvattingen van GroenLinks Voorschoten.

Redactieadres: Michiel van Essen, Donklaan 27, 2254 AA Voorschoten, tel: 06 16804118. E-mail: michiel@glvs.nl

Medewerkers aan deze Impressie: Astrid Cortel, Michiel van Essen, Dirk Haaksman, Steef Harlaar, Peter Keet, Gert Kortenbach, Fons Lemmens, Marjan Osendarp en Juliëtte Reitsma.

Uiterste inleverdatum voor kopij voor de Impressie in Times New Roman 14: 11-9-2026

Mensen die geen lid zijn van GroenLinks kunnen zich voor € 4 per jaar abonneren op een ‘papieren’ versie van deze Nieuwsbrief. De digitale versie is gratis. Aanmelden via het redactieadres.

Bestuur GroenLinks Voorschoten:

Voorzitter: Gert Kortenbach, Secretaris: Paulien van Yperen, Penningmeester: Bart Verschoor, lid: Astrid Cortel.

Raadsleden Groen Links-Partij van de Arbeid: Albert Deuzeman, fractievoorzitter, Rachèl van Hellemond, Conny van der Krogt, Paul 't Lam en Arnold Posthuma

Burgercommissieleden: Demi van Hutten en Allard Lambers

Steunfractie:

Commissieleden: - Burger en Bestuur: Albert Deuzeman en Allard Lambers
- Mens en Samenleving: Paul 't Lam en Rachèl van Hellemond.
- Wonen, Ruimte, Groen: Conny van der Krogt, Arnold Posthuma en Demi van Hutten.
- Planning en Control: Albert Deuzeman

Ontwerp omslag: Steef Harlaar. Papiersoort: Black label Zero A4 80gram, TCF and FSC certified mix.

Inhoud

Colofon	1
Voorwoord.....	2
Fractienieuws april 2026.....	4
De campagne, de uitslag en hoe nu verder	10
Hotpants in Voorschoten	15
Onzekerheid in de Vlietwijk: Renoveren of nieuwbouw?.....	16
Steef's (laatste?) EI	21
Land van Ons: wat willen ze, wat doen ze?.....	24
Samenwerking GroenLinks – Partij van de Arbeid deel 8	30
Leden GroenLinks-PvdA bijeen in de Oase	31
Agenda voor leden 2026.....	34

Voorwoord

Waarschijnlijk is dit de laatste Impressie van de afdeling GroenLinks Voorschoten. De 32^e jaargang nummer 2. Vanwege de aanstaande fusie van de 2 partijen vindt de redactie dat er een nieuw “blad” met een nieuwe naam moet komen, voor alle ongeveer 300 leden die er dan in Voorschoten zijn. Eind september zal dat verschijnen.

De redactie is uitgebreid met Juliëtte Reitsma en Dirk Haaksman (van de Digitale Vuist). Helaas nemen we afscheid van Fons Lemmens, hij gaat met pensioen. Dat gunnen we hem van harte.

In deze Impressie schrijft Fons zijn laatste Fractienieuws, onder meer over de Kruispuntkerk als nieuw Cultuurcentrum en de installatie van de nieuwe Gemeenteraad. Peter schrijft een zeer informatief stuk over “het Land van Ons” als vervolg op zijn artikel over Wijdehorst in de vorige Impressie. Juliëtte informeert ons over de stevige onzekerheden in de Vlietwijk. Daarnaast is er de bijdrage van de werkgroep Groen door Marjan, Astrid en Fons kijken terug op onze verkiezingscampagne. Dirk maakt zijn entree met een column, en een verslag van de GroenLinks-PvdA ledenbijeenkomst van 11 april.

Het Ei van Steef is ook dit keer zeer informatief met betrekking tot de verkiezingsuitslagen. Mogelijk is het Steefs laatste, wat mij betreft is dat niet de bedoeling. Voor een aangekondigd stuk over de waterkwaliteit in de bebouwde kom van Voorschoten, was helaas geen plaats, dat houdt u tegood.

Veel leesplezier, namens de redactie,

Michiel van Essen, eindredactie

Als u liever de digitale versie van de Impressie ontvangt:

laat het weten aan het redactieadres, dan komt u op de lijst van mensen die hem digitaal(en daarmee in kleur!) ontvangen. Redactieadres: michiel@glvs.nl

Fractienieuws april 2026

Samenstelling: Fons Lemmens

What's in a name?

De fracties van de PvdA en GroenLinks in Voorschoten hebben gezamenlijk aan de verkiezingen deelgenomen met één programma en één kandidatenlijst, onder de naam GroenLinks-PvdA. Intussen is de naam bekend gemaakt van de nog te fuseren landelijke partijen: Progressief Nederland, roepnaam Pro. Het is de bedoeling dat vanaf 13 juni de lokale afdelingen Pro in hun naam gaan hanteren. Wij gaan dan Pro Voorschoten heten. Eerder deze maand werd duidelijk, dat onze nieuwe fractie nu al de naam Pro mag hanteren. Een korte naam is natuurlijk handiger en benadrukt dat we al opereren als één partij, ook al moet de landelijke fusie officieel nog plaatsvinden.

Kruispuntkerk

In december 2024 had de gemeenteraad besloten om het cultuurcentrum in de Kruispuntkerk onder te brengen en geld beschikbaar te stellen om het gebouw te renoveren. Oorspronkelijk zou de gemeente de kerk huren, maar uit

berekeningen is gebleken dat het goedkoper is om het gebouw te kopen. Dat betekent een wijziging van de financiering en daarom werd in de raad van 12 februari voorgesteld om een nieuw besluit te nemen. Omdat de fracties van PvdA en GroenLinks kort na deze raadsvergadering opgaan in één nieuwe fractie, lijkt het mij gepast om de woordvoerder van beide fracties hier aan het woord te laten. Conny begon haar betoog met te stellen, dat voor GroenLinks één ding duidelijk is: Voorschoten heeft een cultuurhuis nodig. Zij ziet elke week, als deelnemer aan allerlei culturele activiteiten, "hoe waardevol het is om een plek te hebben waar verenigingen terecht kunnen, een plek waar je elkaar ontmoet, waar je nieuwe dingen leert en waar je talent kan groeien. Dat maakt ons dorp sterker". Daarom gaan wij instemmen met de aankoop van het gebouw. Niettemin had ze namens GroenLinks ook wat kritische opmerkingen.

Het raadsvoorstel dat nu voorligt is beter dan het voorstel van december 2024, maar het plan is nog

onvolledig, aldus Conny. De kosten voor het wijkgebouw ontbreken, en de kosten voor de exploitatie worden onderschat. Bovendien is dit plan aanmerkelijk duurder dan het plan voor de multifunctionele accommodatie aan de Wijngaardenlaan. In plaats van omstreeks 5 miljoen voor een cultuurhuis en een gerenoveerde bibliotheek, lijken we nu zo'n 12 miljoen te gaan betalen voor een cultuurhuis in een Kruispuntkerk en daarnaast een bibliotheek op een andere locatie. Omwille van de kosten is het vorige plan door een aantal fracties toen afgeschoten. Fracties die nu volmondig ja zeggen.

Onze zorg zit dus vooral in het financiële deel. De aankoop en de verbouwing kosten veel geld, en dat wordt straks doorberekend naar de mensen die het gebouw willen huren. Kunnen zij die huur betalen? Subsidies zijn in de afgelopen jaren wat minder geworden. Zijn de verenigingen in Voorschoten in staat en bereid om die huurkosten straks op te brengen? Het nieuwe college staat straks voor een uitdaging. Wordt het puzzelen om de eindjes aan elkaar te knopen, of kunnen zij - en hopelijk mogen we zeggen: wij - met trots de deuren openen van een nieuw cultuurhuis in Voorschoten. Een huis waar jong en oud kan genieten van alles wat onze verenigingen in Voorschoten te bieden hebben. En nee, dit is geen verkiezingspraatje, dit is gewoon

waar GroenLinks-PvdA voor staat: goede cultuurvoorzieningen voor iedereen, hier in ons eigen dorp".

En Arnold verwoordde in eigen woorden ongeveer hetzelfde.

"Een cultureel centrum bouw je niet alleen omdat een gebouw nodig is, maar omdat een gemeenschap ruimte nodig heeft. Ruimte om elkaar te ontmoeten, om verhalen te delen, om creatief te zijn en om samen te groeien. Dat is precies waarom dit voorstel zo belangrijk is voor Voorschoten. Vanavond spreken we over geld en planning. Maar in de kern spreken we over wat voor gemeenschap wij willen zijn. Voor de Partij van de Arbeid is cultuur nooit een luxe geweest. Cultuur gaat over wie we zijn, over verbeelding, over ontmoeting. Over mensen samenbrengen die elkaar anders misschien nooit zouden ontmoeten: jong en oud, nieuwkomer en geboren Voorschotenaar, amateur en professional.

Het nieuwe cultureel centrum in de Kruispuntkerk past precies in die traditie. Het wordt een gezamenlijke plek voor heel Voorschoten. Een laagdrempelige plek waar cultuur niet achter drempels verdwijnt, maar zichtbaar en toegankelijk is. Waar verenigingen elkaar kunnen versterken, waar talent kan groeien en waar inwoners elkaar kunnen vinden. Wij zullen dit voorstel steunen".

Het voorstel over de aankoop van de Kruispuntkerk werd unaniem door de raad aangenomen. Ook werd unaniem een motie aangenomen, waarin het college werd opgeroepen voor de naamgeving van het nieuwe cultureel centrum de inwoners te betrekken.

Bij mij persoonlijk viel dat laatste slecht. Een combinatie van een cultureel centrum met de bibliotheek aan de Wijngaardenlaan, die vele miljoenen goedkoper was, werd door de ondernemers in het dorp niet gewenst, en hun belangenbehartigers in de raad draaiden als een blad aan de boom om en zorgden voor een veel duurdere oplossing. Maar weet je wat: we laten de bewoners kiezen hoe het gaat heten. Is dat democratie of niet?

De oude raad . . .

In de periode tussen half februari en 18 maart hebben geen openbare raadsvergaderingen plaatsgevonden. Dat gaf de raads- en commissieleden de kans hun volle aandacht te wijden aan de verkiezingscampagne. Op 31 maart werd weer een openbare raadsvergadering gehouden, waarin twee onderwerpen werden behandeld: de verkiezingsuitslag en het afscheid nemen van raads- en commissieleden die in de komende raadsperiode niet meer meedoen.

Dat eerste onderwerp houdt in, dat de raad vaststelt, dat de verkiezingen zonder geschillen zijn verlopen en

vervolgens welke raadsleden op grond van de verkiezingen worden toegelaten om de nieuwe gemeenteraad te vormen. Alle raadsleden moet voldoen aan een aantal wettelijke eisen, en dat zij daaraan voldoen moet blijken uit de geloofsbrieven die zij voor de verkiezingen hebben ingeleverd. Die geloofsbrieven zijn onderzocht door een commissie van drie raadsleden en die commissie brengt daarover in de raad verslag uit. Commissielid Cees Bremmer (CDA) kon namens de commissie melden, dat de verkiezingen zonder problemen zijn verlopen en dat de geloofsbrieven van de nieuwe raadsleden allemaal in orde waren. Dat betekende dus groen licht voor de start van de gemeenteraad in de nieuwe samenstelling.

Daarna werd afscheid genomen van de vertrekkende raads- en commissieleden. Hier speelde de burgemeester de hoofdrol. Zij blikte terug op de afgelopen vier jaren en hield vervolgens een vriendelijk toespraakje voor elk van de vertrekkende leden. Bij GroenLinks waren dat Corine Iliç en Marja Nell, en bij de PvdA was dat Fabienne Miltenburg.

. . . en de nieuwe raad

Op 1 april werd de nieuwe gemeenteraad geïnstalleerd. Alle raads- en commissieleden die de in de nieuwe raadsperiode actief zijn legden ten overstaan van de

burgemeester de eed of de gelofte af. Voor GroenLinks-PvdA zijn dat raadsleden Albert Deuzeman, Arnold Posthuma, Conny van der Krogt, Paul 't Lam en Rachèl van Hellemond en de commissieleden Allard Lambers en Demi van Hutten. Wij wensen hen allen natuurlijk veel succes toe!

Duidingsdebat

Het duidingsdebat is het debat in de raad, waarin de fracties hun reactie op de verkiezingsuitslag kunnen geven, hun eerste reactie op een mogelijke of gewenste coalitievorming, en hun speerpunten voor de komende bestuursperiode. Het debat vond plaats op 2 april. De wijze waarop de fracties hun inbreng verwoordden verschilde nogal. Sommige spraken duidelijk uit wat zij wilden, anderen hielden hun kruit droog. Een echt debat was er eigenlijk niet. De fractievoorzitter van PRO, Albert, bracht het als volgt.

"Voorzitter, Woensdag 18 maart was voor onze fractie een historische dag: niet alleen deden GroenLinks en Partij

van de Arbeid voor het eerst gezamenlijk mee aan de verkiezingen, maar de combinatie haalde meer stemmen dan de beide partijen de verkiezingen ervoor samen hadden en werd de grootste in Voorschoten. Dat laatste is voor onze gemeente ook een historisch feit: nog nooit was hier een fractie met een uitgesproken links signatuur de grootste.

Het is de uitkomst van een fusieproces waar onze partijen de afgelopen periode veel tijd en energie in hebben gestopt. In de loop naar de verkiezingen kreeg ik met enige regelmaat de vraag "of dat wel goed zou komen met de PvdA", van mensen met meer of minder oprechte bezorgdheid. Na een hele plezierige en overtuigende samenwerking in de aanloop van de verkiezingen, met deze uitslag en straks de formele oprichting van een landelijke fusiepartij richting de zomer, kan ik daarover nu definitief zeggen: "jazeker, dat komt goed".

Ik wil hier ook direct mijn dank uitspreken aan het presidium, dat ingestemd heeft met het verzoek van onze fractie om ook de naam "PRO" / "Progressief Nederland (PRO)" te kunnen gebruiken. Wellicht was dat ook uit verlicht eigenbelang, want "PRO" bekt natuurlijk een stuk makkelijker.

Ondanks het samenvoegen van twee fracties, is het aantal fracties gelijk gebleven. Het past ons in dit duidingsdebat dan ook wel, voorzitter, om opnieuw onze

felicitaties uit te spreken aan de fracties van de VVD en Forum in verband met hun zetelwinst. Ten opzichte van de vorige periode ziet het krachtenveld in de raad er opmerkelijk anders uit. Was er eerder sprake van een soort balans tussen de grote partijen, nu zijn de verschillen in grootte toch meer afgetekend. En natuurlijk is het zetelverlies specifiek: de coalitie uit de afgelopen periode is haar meerderheid kwijtgeraakt. Dat maakt een koersverandering numeriek onvermijdelijk. Maar wat onze fractie betreft is dit ook wenselijk.

In de afgelopen jaren heeft het college zich ingezet om zaken te realiseren. Laat ik hier allereerst ook zeggen, zoals ik in het verleden ook wel gedaan heb, dat we daarbij ook regelmatig echte openheid richting de oppositie hebben gezien. Dat hebben we oprecht gewaardeerd. Ook al zijn er regelmatig keuzes gemaakt waar onze fracties politiek grote moeite mee hadden. Dat hebben we dan ook uitgesproken. Tegelijkertijd kwam het college ook regelmatig met voorstellen waar wij de toegevoegde waarde of noodzaak van zagen. Onze fracties hebben die dan ook gesteund, omdat de inhoud wat ons betreft zwaarder weegt dan politieke spelletjes. Wat mij persoonlijk daarbij wel zorgen heeft gebaard, is de verwijdering die we daarbij soms zagen ontstaan tussen coalitiefracties in de raad en het college. Bijvoorbeeld opeen dossier

als het gemeentehuis, waar op een gegeven moment zelfs het waarheidsgehalte van de door het college aangedragen ramingen in twijfel werd getrokken. Voorzitter, het is vanzelfsprekend het goed recht van ieder raadslid en van iedere fractie om van mening te verschillen met het college en ook om te twifelen aan uitspraken van het college. Dat zou dan alleen wel politieke consequenties moeten hebben, in een gemeenteraad die de controle van het uitvoerend bestuur als kerntaak heeft.

En hoe vaak hebben we niet horen verzuchten dat “het allemaal geen schoonheidsprijs verdiende”, maar werd er desalniettemin gewoon ingestemd? Voorzitter, ik maak mij zorgen dat we daarmee de politiek loskoppelen van wat de gemeente daadwerkelijk doet. Een gemeenteraad die als Statler en Waldorf commentaar levert op een show waar ze verder buiten lijkt te staan.

Deze manier van werken doet het aanzicht van de politiek in ons dorp geen goed. Hoe kunnen wij mensen vragen om hun stem en vertrouwen, als wij vervolgens onze handen lijken te wassen van wat er in de praktijk gebeurt? Is de conclusie dan niet heel natuurlijk dat het kennelijk niet uitmaakt wat er gestemd wordt, omdat de bestuurlijke uitkomsten kennelijk voorbestemd zijn? Het leidt tot een groeiend cynisme over politieke beloftes en afspraken met de gemeente; iets wat we de

afgelopen jaren hebben gezien in onze gesprekken met inwoners, tijdens de campagnes en daarbuiten.

Voorzitter, de persoonlijke verhoudingen in de Voorschotense raad zijn de afgelopen tijd vaak genoemd. Die beschouwen wij ook als een groot goed. Maar die moeten volgens onze fractie juist de ruimte bieden voor heldere politiek. Niet één van spelletjes, kinnesinne en afrekenen, maar van benoemen en staan voor gemaakte keuzes. Dat vraagt om een raad, maar ook met

name een coalitie, die bereid is mee te denken met het college en dan ook de eigen nek uit te steken. Omdat ze gelooft in wat ze wil bereiken en tot doel heeft om daadwerkelijk te leveren voor onze inwoners. Dat is waar onze fractie aan wil bouwen: een daadkrachtig college voor de komende jaren, dat open staat voor nieuwe ideeën en waarbij de raad in sterkere mate haar eigen unieke verantwoordelijkheid durft nemen. Wij hopen, en geloven, dat deze raad met haar positieve politieke cultuur, dat aankan".

De campagne, de uitslag en hoe nu verder

Auteurs: Astrid Cortel en Fons Lemmens

De campagne

De gemeenteraadsverkiezingen zijn achter de rug, de uitslag is bekend. Achteraf zeggen alle betrokkenen bij GroenLinks-PvdA tegen elkaar: “we hebben een heel goede campagne gevoerd, de beste in jaren.” Dat we dat zo beleefd hebben is ook wel begrijpelijk. We hebben maanden aan de voorbereiding gewerkt, en in de weken vóór de verkiezingsdatum zijn veel campagne-acties uitgevoerd door veel vrijwilligers, meer dan ooit. Wat daar bij geholpen heeft is dat we dat met twee partijen hebben gedaan. Misschien is campagne voeren wel de beste manier om een fusie van twee partijen voor te bereiden. Je moet samen campagne-acties bedenken, geld regelen, vrijwilligers mobiliseren, alles plannen en organiseren, en dat alles met het doel zoveel mogelijk stemmen te winnen. Met twee partijen kun je de krachten bundelen. Je hebt meer denkkracht, meer menskracht, meer vindingrijkheid. Je leert elkaar nog beter kennen dan je al deed. En hoewel de partijen officieel nog niet zijn gefuseerd, functioneerden tijdens de campagne de beide afdelingen al als één geheel, als één team.

We hadden trouwens net een campagne achter de rug: die voor de landelijke verkiezingen van 29 oktober. Twee verkiezingen achter elkaar in minder dan vijf maanden moeten we niet te vaak doen, is onze ervaring. Er is wel het voordeel, dat je bij de tweede campagne van de recente ervaringen uit de eerste campagne gebruik kunt maken, maar bij elkaar is het toch wel een drukke periode. En wat hebben de landelijke verkiezingen ons opgeleverd? Het rechtse kabinet Schoof, desastreus en langdurig demissionair, werd ingeruild voor een rechts minderheidskabinet onder leiding van D66. Minder desastreus, maar of we er echt mee gaan opschieten moet nog blijken.

Maar goed. Wat hebben wij voor de gemeenteraadsverkiezingen allemaal gedaan om kiezers te winnen? Wat op ons de meeste indruk heeft gemaakt is de manier waarop onze kandidaten zich hebben gepresenteerd. Zij hebben veel tijd en energie gestoken, vooral de twee maanden voor 18 maart, in het uitdragen van waar GroenLinks-PvdA voor staat. Ze waren te zien in

de openbare debatten; in totaal zijn er zeven gehouden. Veel van die debatten zijn op de regionale TV uitgezonden. Daarnaast werden via de radio interviews uitgezonden met enkele lijsttrekkers die met elkaar in gesprek gingen over hun belangrijkste programmapunten.

Ook individueel hebben lijsttrekkers en andere kandidaten interviews gegeven. Ter afsluiting was er het grote lijsttrekkersdebat in de Dorpskerk. En dan was er ook de kandidatenfolder, die in zowat het

hele dorp is verspreid. Daarin presenteren de eerste acht kandidaten op de lijst zich met hun persoonlijke motieven om zich in de raad in te

spannen voor verbeteringen in ons dorp.

Wat we dit keer veel meer gedaan hebben dan in vorige campagnes is GroenLinks-PvdA zichtbaar maken in de sociale media, vooral Facebook, Instagram en TikTok. Een paar van onze vrijwilligers, die goed thuis zijn in de digitale wereld, hebben bijna dagelijks foto's en korte filmpjes met quotes de wereld in gestuurd om de sociale-en-groene boodschap te uit te dragen. TikTok was nieuw voor ons in deze campagne. Het is met afstand het meest gebruikte sociale medium in Nederland, niet alleen bij schoolkinderen maar ook onder twintigers en dertigers, kortom potentiële kiezers.

We hebben natuurlijk ook advertenties in de krant en op de website van Centraal+ geplaatst en reclameborden langs de weg gezet. Verder hebben we in deze campagne een nieuwe website in gebruik genomen:

voorschoten.groenlinkspvda.nl. Daarop staan onze plannen met het dorp, onze kandidaten, onze actieve vrijwilligers en wat we allemaal doen. Deze website is voorlopig nog een campagnesite, maar is in feite de voorloper van onze nieuwe website, die de lucht ingaat na de fusie.

Campagnetijd maakt bij GroenLinks-PvdA ook veel creativiteit los. Zo kwam het idee op om iets te bedenken tegen de sigarettenpeuken, die steeds achteloos op straat worden achtergelaten. "Peukmeuk" zoals Conny dat noemde. De werkgroep Groen maakte daarvoor zo'n 20 peukenpotten (grote omgekeerde en beschilderde bloempotten) die verspreid over het dorp werden neergezet en waar rokende voorbijgangers hun peuken in kwijt konden. De inhoud van die potten werd achteraf bij het restafval gedaan. Het is natuurlijk veel beter om niet te roken, maar dat is een ander verhaal.

STEM 18 MAART OP LIJST 1

De uitslag

De uitslag is inmiddels bekend. GroenLinks-PvdA is de grootste partij in Voorschoten, gaat vijf zetels in de raad innemen en kan bij de vorming van een coalitie het voortouw nemen. Onze partij wordt op de voet gevolgd door de VVD,

Ook is veel aandacht besteed aan Vlietland, dat nog steeds bedreigd wordt met vernieling om plaats te maken voor 222 bungalows. Met een pub quiz, die samen met de Vrienden van Vlietland was georganiseerd, werd aandacht gevraagd voor deze bedreiging van het mooie recreatiepark.

Belangrijk onderdeel van de campagne was ook deze keer weer, wat wij noemen, de *grondcampagne*. Met zoveel mogelijk vrijwilligers erop uit om inwoners te ontmoeten en met hen te spreken over wat hen bezighoudt. Hoe vinden zij het in hun wijk, wat houdt hen bezig, zijn ze redelijk tevreden of zijn er zaken die hen dwars zitten. Naast zichtbaar zijn op TV en in de krant is het belangrijk in persoonlijke gesprekken luisteren naar wat inwoners beweegt. Het geeft ons als politieke partij een beeld van wat er leeft bij onze dorpsgenoten. De campagne wordt afgesloten met flyereren op drukke plaatsen in het dorp.

die wat gegroeid is en eveneens vijf zetels in de raad krijgt. VLokaal zakt van vier naar drie zetels, D66 blijft op drie zetels, de SP blijft op 1 zetel, en het CDA zakt van vier naar twee zetels. De laatste twee zetels zijn voor een partij die in Voorschoten voor het eerst aan de verkiezingen

heeft meegedaan: Forum voor Democratie (FVD).

Dat we de grootste zijn is mooi, maar het campagne team had gehoopt dat we nog wat zouden groeien, en dat is helaas niet gebeurd. En we zien opnieuw een verdere verrechtsing in het stemgedrag. Dat is een landelijk verschijnsel: FVD krijgt meer aanhang. Het is een partij die voedsel geeft aan het onbehagen en het wantrouwen, dat bij veel mensen is gegroeid over de overheid. De PVV heeft met deelname aan het vorige kabinet niets voor elkaar gekregen, en toen die partij de stekker er uittrok, kon FVD daar zijn voordeel mee doen. Ook in ons dorp merken wij dat nu. Een voorbeeld. Wij hoorden de lijsttrekker van de FVD in een interview met de VVD-lijsttrekker en met onze Albert het volgende zeggen:

"Ik lees in de Omgevingsvisie, dat er allerlei inspanningen voorzien zijn om autobezit en auto gebruik te ontmoedigen en in het verlengde daarvan krijg ik toch een beetje het gevoel dat onder het mom van "groen" en gezelligheid" parkeerplaatsen opgeofferd worden, terwijl het eigenlijk onderdeel is van een groter strategisch plan om überhaupt autobezit en het gebruik van auto's te ontmoedigen en dat vind ik een zeer onwenselijke ontwikkeling".

Kijk, dat bedoelen we nou: wantrouwen kweken over anderen,

komplottheorieën verzinnen, in plaats van zelf met iets concreets komen. Kunnen we daar constructief mee samenwerken?

Hoe nu verder

Het komt erop neer, dat we intensief, met veel overtuiging en ondersteund door veel vrijwilligers campagne hebben gevoerd, met als resultaat dat we, in raadszetels uitgedrukt, even groot zijn gebleven en om ons heen weer wat meer verrechtsing in het kiezersgedrag hebben kunnen waarnemen. Zeker, we zijn in Voorschoten de grootste en hebben bij de coalitievorming het voortouw. Maar het is eens te meer duidelijk, dat een goede campagne niet persé het succes oplevert, dat je voor ogen hebt.

Kunnen we het de volgende keer dan maar beter een beetje kalm aan doen? Natuurlijk niet. Het risico van tegenvallende resultaten wordt dan alleen maar groter. We kunnen wel met elkaar bekijken op welke punten we de volgende keer onze aanpak kunnen verbeteren. Onze suggestie daarbij is, dat we daar niet mee wachten tot er weer een campagne in het verschiet ligt. We gaan de komende periode werken aan de fusie. Als die ook in Voorschoten een feit is, zou de methode van campagne voeren één van de thema's kunnen zijn, die de nieuwe afdeling gaat oppakken. Wellicht is een permanente vorm van campagne voeren denkbaar, die de

zichtbaarheid en betrokkenheid van PRO Voorschoten constant op peil houdt in ons dorp. Dat is misschien wel arbeidsintensief, maar we hebben straks een grotere afdeling en ook nog eens meer leden. Het is in ieder geval de moeite waard om eens te onderzoeken.

Hotpants in Voorschoten

Auteur: Dirk Haaksman

Als kersvers lid van de redactie van Impressie heb ik de welhaast onvergeeflijke fout gemaakt door de eerste de beste redactievergadering niet in mijn agenda te zetten. En dan lees je een paar dagen later in het verslag de inhoudsopgave van het volgende nummer: *Dirk: ? iets humoristisch m.b.t. FvD in Voorschoten?* Niet alleen god straft onmiddellijk.

Redactievergadering, planning, deadlines. Dat is wel even wennen voor het enige redactielid van De Digitale Vuist, het ledenblad van de PvdA Voorschoten. Die Vuist verschijnt onregelmatig en als hij -want vuist is mannelijk- niet verschijnt, kraait er geen rode haan naar. En digitaal is lekker makkelijk, geen gedoe met drukkers en verspreiding. Maar PRO staat vast ook voor professioneel en zo ziet Impressie er ook elke keer uit.

Iets humoristisch over FvD in Voorschoten. Deze opdracht lijkt een soort meesterproef. Is even kijken wat die Dirk in huis heeft. Dat humoristische begrijp ik wel. Als ik Impressie heb gelezen, weet ik heel veel meer, maar om nu te zeggen dat ik gelachten heb. Maar iets humoristisch over Forum voor

Democratie. En nog wel in Voorschoten. Vroeger kon je nog wel lachen om de uitspraken van Thierry Baudet – in mijn vriendenkring steevast Derrie Bidet genoemd. Het was -als je niet te veel doordacht- een folkloristisch randverschijnsel. Maar FvD is getransformeerd in een serieus te nemen politieke partij die de schaamte voorbij is. Met op het eerste gezicht geen extremistische ideeën. De lokale lijsttrekker wil haar bestuurlijke ervaring opgedaan als medewerker van een Tweede Kamerlid inzetten voor ons dorp: *voor meer zeggenschap voor inwoners, een sterke middenstand en behoud van de Voorschotense dorpsidentiteit.* Maar als je doorleest, staat er *afstand van globalistisch beleid, geen diversiteitsbeleid bij de lokale overheid, geen subsidie voor activistische organisaties, gemeentelijke communicatie in het Nederlands.* En dit is slechts een greep uit hoofdstuk 1 van hun programma. Het lachen om Thierry is zo wel voorbij. En de Voorschotense FvD verdient slechts een grimlach.

Ik vraag me af of de redactie vindt dat ik geslaagd ben voor de meesterproef. Als u dit leest wel.

Onzekerheid in de Vlietwijk: Renoveren of nieuwbouw?

auteur: Juliëtte Reitsma

Dat er iets staat te gebeuren in de Vlietwijk, dat staat als een paal boven water. De wijk toont hoogteverschillen met als gevolg veel verzakkingen. Hoe verder ik me erin verdiepte hoe meer vragen naar boven kwamen. Laat ik jullie meenemen.

Wat speelt er op het moment?

De staat van de woningen in de Vlietwijk is erg verschillend. Het leefklimaat in de woning en in de straat is erg belangrijk. Dat bepaalt de tevredenheid van de bewoners in de wijk. Als bewoner heb je recht om in een goed geïsoleerd en bewoonbaar huis te verblijven, immers je betaalt ook huur. Huiseigenaren hebben recht op informatie bij veranderingen.

Sinds 2023 heeft Rijnhart Wonen een koersplan neergezet nadat ze in 2022 veel woningen van Woonzorg Nederland hebben overgenomen. In 2024 en 2025 heeft Rutges Vernieuwt inspecties uitgevoerd bij 24 verschillende woningen, proefsgewijs. Hierbij is gekeken naar de staat van het onderhoud, de energiezuinigheid en het leefklimaat in de woning. Daaruit bleek dat veel woningen gerenoveerd of vernieuwd

moeten worden. Er spelen veel factoren mee, die de beslissingen lastig maken. Volgens de gemeentelijke bouwtekeningen hebben zich in de loop van de jaren veel veranderingen voorgedaan. De huizen die op een duinwal zijn gebouwd, staan er beter voor dan de huizen die zich op de veengrond bevinden. Op de tekening zijn verschillende fundamenteën zichtbaar; gekoppelde huizen die in een betonbak gegoten zijn en huizen die op betonnen heipalen of soms houten heipalen staan van verschillende diepte van 4 tot 14 meter. Dus kortom een ratjetoe van verschillende fundamenteën.

Een andere factor is dat we te maken hebben met een bestemmingsplan van de gemeente. Deze moet voldoen aan de Provinciale eisen betreft het waterbeheerplan, ruimtelijke ordening, visie op verkeer en vervoer, groenstructuurvisie,

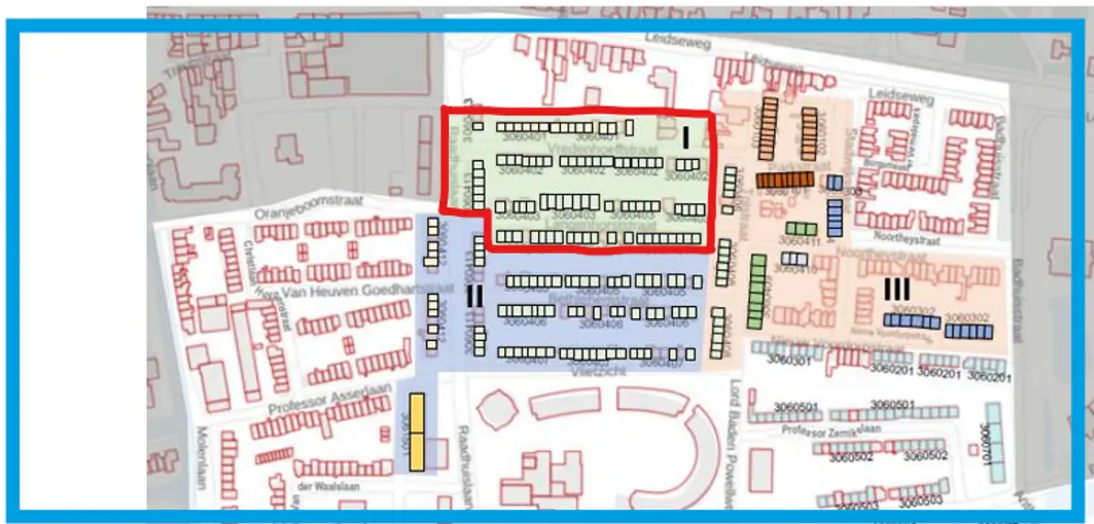
ondergrondse infrastructuur, diversiteit aan woningen, aanbod van verschillende woonmilieus, ecologie, voorzieningen en verlichting. Daarnaast is er behoefte aan meer woningen dus als er herbouwd gaat worden, komen er meer huurwoningen bij. In een deelgebied is er al sprake van een opschaling van 97 naar 150 tot 170 woningen. En laten we de financiën niet vergeten, zowel op korte als lange termijn voor alle partijen.

Na de inspecties hebben de gemeente en Rijnhart Wonen de Vlietwijk ingedeeld in 3 deelgebieden. Het gaat in totaal om ongeveer 600 woningen die gerenoveerd of herbouwd moeten worden.

De huurwoningen en de 25 koopwoningen kunnen echter niet los van elkaar gezien worden omdat de koopwoningen en huurwoningen aan elkaar gekoppeld en gestippeld staan.

Voor de drie deelgebieden heeft Rijnhart wonen in 2025 een aantal inloopavonden georganiseerd waarvan de laatste in december vorig jaar. De bewoners hadden ruimte voor het stellen van vragen en wensen. Er werden vier opties gedeeld a.d.h.v. maquettes. De gemeente en Rijnhart Wonen hebben de intentie om zich gezamenlijk in te zetten voor een goed en betaalbaar wonen in Vlietwijk. De gebiedsontwikkeling zal door een stuurgroep geleid worden waarbij beide partijen vertegenwoordigd zijn.

A

afbeelding Rijnhart Wonen

De actuele informatie deel ik kort met jullie. Het deelgebied A zal gerenoveerd worden. In de loop van 2026 worden de vervolgstappen doorgegeven. Wat er in deelgebied B

gaat gebeuren is nog twijfelachtig, dit kan zowel renovatie of nieuwbouw zijn betreffende de corporatiewoningen. Idem dito voor

deelgebied C waarbij een mix is van corporatie- en particulier bezit.

De lopende onderzoeken en het stedenbouwkundig plan zullen leidend zijn. Rijnhart wonen heeft al aangegeven geen particuliere woningen te willen kopen.

De intentieovereenkomst is verplaatst van december 2025 naar het eerste kwartaal in 2026.

Voortgangsgesprekken met huurders en woningeigenaren zullen in april en mei plaatsvinden. In het tweede en derde kwartaal 2026 zal het participatietraject voor het stedenbouwkundig plan besproken worden met bewoners van deelgebieden B en C. Dit omvat informatie over uitgangspunten en varianten, en expliciet ophalen van input over woningtypen, openbare ruimte, leefbaarheid en parkeren. En in december 2026 de oplevering van een gedragen stedenbouwkundig plan.

Wat zijn de geluiden uit de bewonersgroepen?

Gezamenlijke geluiden vanuit beiden zijn: het ontbreken van een sociaal plan, de onduidelijkheid, lange tijdsduur en bouwoverlast.

De bewoners hebben het idee zich niet echt gehoord te voelen. De meeste bewoners zijn akkoord met de renovatie want de staat van de huizen is slecht. Maar als er in de overeenkomst staat, zoals er nu in de

stukken van Rijnhart Wonen te vinden is, dat er geen terugkeergarantie is naar de woning, geeft dat onrust. Kunnen ze dan wel naar woningen in Voorschoten terugkeren? Wordt het een buurgemeente? Stijgen de huurkosten na renovatie of nieuwbouw? Hebben ze voorrang bij een keuze voor een woning? Daarnaast krijgen ze een bedrag mee voor de verhuiskosten. Is dat wel genoeg? Wat zijn de afspraken over het verhuizen? In Vlietwijk wonen veel mensen met een beperkt budget. Komen ze hierdoor financieel in de zorgen? Of wordt er garantie van ondersteuning gegeven? Bewoners in de Vlietwijk hebben veelal geen grote buffer. En je wilt zeker niet dat deze doelgroep in de schuldsanering komt, dat gaat de gemeente veel meer geld kosten. Deze vragen zijn belangrijk en horen in een sociaal plan. Geen terugkeergarantie maakt de situatie heel onzeker.

Op de site van Rijnhart Wonen worden vrijgekomen huurwoningen nog steeds aangeboden. Daarin wordt niet vermeld dat er renovatie of nieuwbouw binnen enkele jaren plaatsvindt. Nieuwe bewoners weten niet van deze situatie af en gaan hun huis en tuin inrichten. Waarom er geen duidelijkheid of transparantie wordt gegeven is mij een raadsel.

Als er duidelijkheid is, hebben de bewoners zelf de regie in handen en kunnen ze hun eigen keuze gaan maken. Dat is wel zo transparant.

Het uitstel van overleggen knaagt ook. De intentieverklaring die in december zou plaatsvinden is verplaatst naar het eerste kwartaal 2026. Het eerste kwartaal is inmiddels al verstreken. Begin april zijn er gesprekken met de huurders en in mei komen er verder voortgangsgesprekken met de woningeigenaren.

De bouwoverlast is een actueel punt. De woningen achter de Vossenburght ervaren nog altijd overlast. Bij sommige woningen zijn er al scheuren gekomen door de aanleg van de woningen aan de Prof. Einsteinlaan. Experts zijn nog niet langs geweest hiervoor. Stel dat er sommige woningen wederom beschadigd raken, wordt hier een budget voor apart gehouden?

Wat betreft de woningeigenaren kwamen de volgende punten naar voren.

Vanuit de eigenaren is er een richtbedrag aangegeven waarmee zij konden vertrekken. Maar daar is niet serieus op ingegaan. Voorstel van Rijnhart Wonen was dat ze mee konden doen met de nieuwbouw maar dan wel op eigen kosten. Als woningeigenaar leidt je dan verlies, dus dat is geen optie.

De eigenaren hebben wel een zeker bedrag nodig om in Voorschoten een ander huis te kunnen kopen. Ze zijn ook benaderd om een deel van de grond te verkopen voor groen in de wijk of komt er een flat aan het einde van hun tuin? In één van de opties zou er laagbouw komen, maar inmiddels is er al gesproken over hoogbouw. Hoe hoog wordt de bouw van de flat? Waar blijft de privacy? Als de koopwoningen blijven bestaan dan is er een waardedaling van het huis. Daarnaast is de Vossenburght hoger gebouwd en liggen de andere huizen lager. Hoe zit dat met nieuwe wateroverlast?

De woningeigenaren hebben zich verenigd nadat het plan bij de huurders bekendgemaakt was. Ze waren in eerste instantie niet meegenomen en hebben op eigen initiatief contact met Rijnhart Wonen opgenomen en ingesproken bij de gemeenteraad. Inmiddels zijn er ook gesprekken tussen beiden.

De huurders hebben zich ook verenigd. De specifieke geluiden vanuit de huurders gaan vooral om

de terugkeergarantie. De meeste willen in Voorschoten blijven wonen maar er is al een tekort aan woningen. Een terugkeergarantie zou wel zo fatsoenlijk zijn, gezien er plannen zijn om in deelgebied C de huurwoningen op te schalen met meer dan de helft. Waarom zou je deze garantie dan niet kunnen waarborgen?

Als laatst vroeg ik me af in hoeverre de opties voor Biobased bouwen zijn onderzocht. Prefab onderdelen of woningen kunnen sneller geplaatst worden, bewoners hoeven minder lang in een tussenwoning te verblijven. Dit zijn wellicht goedkopere en duurzamere opties.

Hoe mooi zou dat zijn als je duurzaamheid al in deze wijk zou kunnen toepassen. De provincie Zuid-Holland steunt de Nationale aanpak Biobased bouwen en renoveren en in Den Haag hebben woningcorporaties zich al verenigd.

Voor nu is het eerst belangrijk dat er met de huidige bewoners met een open en transparante blik op alle vlakken gepraat wordt, want ook vanuit deze groep is er geen onwil.

(Met dank aan een huurder en woningeigenaar voor deze informatie en onze specialist Biobased bouwen.)

Steef's (laatste?) EI

Zal dit mijn laatste EI zijn? In de laatste Impressie? Het zou zomaar kunnen. Per 1 september wordt na 36 jaar GroenLinks en na 80 jaar de PvdA opgeheven om op te gaan in PRO Nederland, (en in ons geval waarschijnlijk in PRO Voorschoten (PROVO)). Fuseren de Impressie en de Vuist dan met elkaar? 🎵 Deze Vuist op deze Impressie 🎵, (*vrij naar Ome Willem*) daarmee het EI definitief tot Omelet plettend? We zullen zien.

Zoals jullie wel weten, ik heb het hier wel eerder uitgelegd, ben ik niet heel enthousiast over de fusie. Om

principiële redenen, maar ook om praktische; ik geloof niet zo hard dat de gefuseerde partijen heel erg groot worden. Iedereen (binnen PRO in ieder geval) is nu heel euforisch en blijmoedig: "we zijn toch echt de grootste geworden". Dat klopt in zekere zin (Lokale partijen bij elkaar opgeteld zijn veel groter), maar dat is niet anders dan vier jaar geleden: toen hadden GroenLinks en PvdA samen 17,78 % van de stemmen en waren daarmee de grootste landelijke partij. Dat is nu niet anders. Wel anders, is dat we (!) ook de grootste absolute verliezer zijn. Zie het onderstaande staatje van de NOS.

Lokale partijen stabiel

Score in zetels, ten opzichte van de vorige verkiezingen (op basis van ANP-prognoses)

FvD	+241
VVD	+58
PVV	+38
BBB	+38
D66	+33
SGP	+27
Alle lokale partijen	+15
50Plus	+15
JA21	+15
Denk	+7
Volt	+5
BIJ1	-4
PvdD	-5
CU-SGP	-16
CDA	-25
SP	-76
CU	-97
GL-PvdA	-171

Daarnaast zou het met de naamgeving van de fusiepartij wel eens mis kunnen gaan. Zo'n 50 partijen (lokaal en provinciaal) met PRO in hun naam dreigen naar de Raad van State te gaan om te voorkomen dat GL/PvdA PRO in de naam gaan gebruiken. Landelijk hebben ze geen poot om op te staan, maar bij lokale- en provinciale verkiezingen kan het wel eens lastig worden.

In Voorschoten is niet heel anders gestemd: GL/PvdA is de grootste geworden, op de voet gevolgd door de VVD. De meeste partijen hebben t.o.v. 2022 procentueel verloren: de SP het meeste (34 %), gevolgd door het CDA, Voorschoten Lokaal. Ook GL/PvdA heeft procentueel gezien verloren (- 7%). De VVD is de grootse winnaar (+ 7%), de extreemrechtse nieuwkomer buiten beschouwing latend.

	2026	%	2022	%	winst/	verlies
GL/PvdA	2.926	22,02	2.793	23,64	133	-6,85%
VVD	2.763	20,8	2.301	19,48	462	6,78%
Vlok	2.172	16,35	2.220	18,79	-48	-12,99%
D66	2.048	15,42	1.787	15,13	261	1,92%
CDA	1.597	12,02	1.964	16,62	-367	-27,68%
FvD	1.223	9,21			1.223	
SP	556	4,19	749	6,34	-193	-33,91%
	13.285		11.814			

Nieuwsflits: Rob Oudkerk start weer eens een achterhoedegevecht: hij begint een nieuwe partij. Dit zou geen sociaaldemocratische partij worden, maar "moet ervoor zorgen dat afgehaakt Nederland weer aangehaakt raakt".

Hij zal het wel hebben over de arbeider die de PvdA al lang geleden, ver voor de fusieplannen, is kwijtgeraakt en wellicht over de oude symbolen zoals de rode roos en de rode haan die zijn afgeschaft. De kans dat dit het laatste EI wordt, kan ook wel eens een heel vulgair

kapitalistische reden hebben: De eierprijs stijgt las een bezetene: de laatste vijf jaar is een ei in Nederland maar liefst 38 % duurder geworden. (Dat is overigens een fractie wat de eierprijs in de USA doet. Een doos eieren (12 stuks) steeg daar in 2 jaar tijd maar liefst van 1,5 dollar, naar 7 dollar, een stijging van zo'n meer dan 300 % en de verwachting is, dat dat nog met 20 % zal stijgen. De Oranje snijboon had beloofd daar wat aan te doen, maar faalde ook daarin volledig. Uiteraard is het allemaal de schuld van Biden....)

Wat ik hiermee wil zeggen: mijn EI zou wel eens te duur kunnen worden. En we hebben dan wel een suikeroompje aan de haak geslagen, maar of dat genoeg is..

Ik wilde eindigen met een variatie op de bekende filosofische vraag. "wat was er het eerst, de kip of het ei: "Wie blijft tot het laatst, het EI of de Rode Haan"

Land van Ons: wat willen ze, wat doen ze?

auteur: Peter Keet

Inleiding

In de Impressie van maart 2026 staat het artikel *Gezonde bodem. Sterke planten. Blijde mensen* over het herstel van de biodiversiteit van landgoed WIJdehorst, een landgoed net buiten Voorschoten tussen de Wassenaarseweg en de Raaphorstslaan.

¹

WIJdehorst is in 2022 aangekocht door de Organisatie *Land van Ons*. Land van Ons is een burgerinitiatief dat namens haar leden landbouwgrond opkoopt en vervolgens een plan maakt om samen met de boeren de biodiversiteit te herstellen. ²

Het artikel beschrijft de enorme gedaanteverandering van het landgoed en de resultaten die al zijn geboekt, zoals de teelt van duurzame, inheemse en seizoengebonden bloemen en groenten, het herstel van het bodemleven en een *Voedselbos* met bomen, één- en méérjarige kruiden, bloemen, aardbeien, knoflook, bessen, fruit- en notenbomen.

Dat dus over WIJdehorst, aangekocht door Land van Ons. Maar Land van Ons, wat is dat voor een organisatie? Wat *willen* ze, wat *doen* ze? Waar halen ze het geld vandaan om dure landbouwgrond op te kopen?

Land van Ons, wat willen ze?

Land van Ons wil herstel van biodiversiteit op landbouwgrond in Nederland.

Land van Ons richt zich speciaal op *landbouwgrond*, omdat grootste deel van de grond in Nederland landbouwgrond is.

Bovendien is daar de biodiversiteit enorm achteruitgegaan in de afgelopen 75 jaar. Dat komt door de gangbare landbouwpraktijk van grondbewerking, mestinjecties, waterbeheer, zware machines en het intensief gebruik van chemische middelen voor het bestrijden van ziekten.

Volgens Land van Ons is er een andere landbouwpraktijk nodig en mogelijk. Dat kan het beste worden bereikt door de grond in eigendom te verwerven.

Daarom *koopt* Land van Ons landbouwgrond, zodat het mogelijk wordt om op die grond een meer milieuvriendelijke landbouwpraktijk te vestigen.

De „stip op de horizon“ is om uiteindelijk 15% van de Nederlandse landbouwgrond (=300.000 hectare) onder duurzaam beheer te brengen.

Land van Ons, wat doen ze?

Land van Ons heeft inmiddels 400 hectare landbouwgrond in eigendom verworven. Daaronder dus de 5 hectare van WIJdehorst (voorheen bollenteelt), maar ook 33 hectare veenweide in Oud

¹ <https://voorschoten.groenlinks.nl/sites/groenlinks/files/2026-02/Impressie-2026-1.pdf> blz 18

² <https://landvanons.nl/>

Ade net boven Leiden, en iets verderop bij Leimuiden 4,37 ha grasland.

Als een perceel grond is aangekocht wordt er een boer bij gezocht. „Samen met de boer maken we duurzame keuzes in wat betreft het gewas, de manier van beplanten, de inrichting en het beheer van de akkers. Op deze manier ontstaan weer meer plekken waar een rijk bodemleven is en beschutting voor allerlei soorten planten, dieren en insecten. Door de akkers te voorzien van bomen, hagen en struwelen wordt ons landschap diverser en kun je je weer verwonderen over wat je ziet.“ aldus Land van Ons.

afbeelding 1: Land van Ons heeft inmiddels percelen door het hele land (situatie december 2025)³

De grond blijft bestemd voor agrarische productie. Dat kan van alles zijn: groenten, fruit, bloemen, weide, een voedselbos. Maar wél geproduceerd op een ecologisch verantwoorde wijze, dat wil zeggen:

passend bij al wat leeft op het land en in de bodem, en het verbeteren van de kwaliteit van bodem, water- en lucht. Met dat doel van *agrarische productie* onderscheidt Land van Ons zich van natuurorganisaties die zich vooral richten op gronden met de bestemming *natuur*.

Land van Ons, hoe wordt dat betaald?

Het geld voor de aankoop van landbouwgrond is afkomstig van mensen die de doelstelling van Land van Ons ondersteunen en direct willen bijdragen aan een grotere biodiversiteit en een schone landbouwproductie. Land van Ons is een *coöperatie*, met leden. *Iedereen kan lid worden*, en dat zijn inmiddels al meer dan 30.000 mensen.

Je wordt lid door je aan te melden en een minimaal bedrag in te leggen (€30 per jaar). Voor dat bedrag wordt je meteen mede-eigenaar van 1m² grond. Je kunt natuurlijk ook (veel) hogere bedragen inleggen of schenken. Het geld dat je inlegt is na 2 jaar weer opvraagbaar (zonder rente). Uit het Land van Ons informatiedocument:

„Het saldo op je ledenrekening is niet direct opvorderbaar. Uitgangspunt is dat een lid elke inleg minimaal 2 jaar op de ledenrekening laat staan. Land van Ons gebruikt het door de leden ingelegde kapitaal immers voor de aankoop van landbouwgrond om de biodiversiteit te herstellen. Wanneer je je lidmaatschap opzegt, wordt het ingelegde kapitaal (het saldo op de ledenrekening) na maximaal 2 jaar terugbetaald.“⁴

³ <https://landvanons.nl//onze-percelen//>

⁴ https://mijn.landvanons.nl/assets/LvO_aanbieding_kapitaalstorting_2026-f8ab4d2174cc8c88e369768e793493043055196717e972f8a7b9bfe7df5aa7e4.pdf

Er is inmiddels meer dan €25 miljoen ingelegd.

Aanmelden kan op

<https://mijn.landvanons.nl/members/new>

Wat stoppen we?

- Chemische gewasbescherming
- Chemische verdelging van planten
- Injecteren van drijfmest
- Gebruik van kunstmest
- Gebruik van monoculturen raaigras
- Intensief maaibeleid

Waar gaan we voor?

- Herstel hagen, singels, houtwallen
- Organische bemesting aangepast aan de behoefte
- Herstel temperatuurgradiënten
- Wisselteelt
- Bewuste verrommeling (dood hout laten liggen, broeihopen, schuilplaatsen)
- Voorkomen van verdichting van de grond
- Herstel mineralenhuishouding
- Herstel zuurgraad bodem
- Periodes van rust

afbeelding 2: aanpak Land van Ons⁵

Wat gebeurt er met de aangekochte grond?

In ieder geval wordt de verworven grond ingezet voor het doel van Land van Ons: herstel van biodiversiteit, schone productie. Van geval tot geval wordt bekeken welke inzet het meest passend is. Voorbeelden zijn:

- de WIJdehorst bij Wassenaar, waar een bollenveld is omgezet in tuinbouw en voedselbos (zie het artikel over WIJdehorst in Impressie 26-1)
- In Leimuiden wordt de aangekochte 4,37 ha grasland verpacht aan een naastgelegen biologische boer en boerin, die daarmee hun bedrijf met biologische akkerbouw kunnen uitbreiden en zo naar een wisselteelt van eens in de zeven jaar kunnen overschakelen (in plaats van eens in

de zes jaar).⁶

- in Oud Ade wordt een deel van de grond gebruikt door een biologische melkveehouder.⁷ In het andere deel worden proeven gedaan met nieuwe teelten (natte rijst, krabbenscheer, cranberries) en waterbeheer (hogere waterstanden die daling van de bodem voorkomen en CO₂ uitstoot verminderen)⁸.

rijstteelt in Oud Ade (foto Land van Ons Oud Ade)

⁵ <https://landvanons.nl/onsplan/>

⁶ <https://landvanons.nl/perceel/leimuiden/>

⁷ <https://landvanons.nl/perceel/oud-ade/>

⁸ 8

<https://polderlab.org/images/onderzoek/Lustrumverslag.pdf>

grondpolitiek, landbouwbeleid

Land van Ons wil met *dad*en bijdragen aan een andere landbouw in Nederland. Dat is in de praktijk zichtbaar door de nieuwe inzet op de aangekochte grond.

Land van Ons opereert in het grote geheel van economie, politiek, landbouwbeleid en grondbeleid. Dáár vinden we de drijvende krachten, de regels en de randvoorwaarden. Ook in dat grotere geheel probeert Land van Ons bakens te verzetten, gericht op het doel om in Nederland 15% van de Nederlandse landbouwgrond (=300.000 hectare) onder duurzaam beheer te brengen.

Dat kan natuurlijk nooit door Land van Ons alléén: in vijf jaar tijd is 400 hectare verworven en aangepakt. In dit tempo zou na vijftig jaar 4000 ha „gered“ kunnen zijn. (met dan minstens €250 miljoen op de balans).

Daarom mengt Land van Ons zich ook in discussies over de toekomst van de landbouw, het landbouwbeleid en de grondpolitiek.

Zo stuurde Land van Ons een brief aan Kabinetsinformatieur Buma waarin duidelijk positie en ambitie wordt verwoord:

„Onze positieve agenda voor een nieuw kabinet:

- De overheid is grootgrondbezitter. Stel duurzaamheid als voorwaarde bij het verpachten van landbouwgrond die van de overheid is. Geef het goede voorbeeld!

- Maak haast met de wijziging van de Pachtwet want die zorgt voor lange termijnperspectief voor boeren én duurzaamheid;
- Maak écht werk van de grondbank:
 - Richt grondbanken op onder nationale regie van de (nu nog passieve) Nationale Grondbank.
 - Regionaal bestuur door overheid, burgers en boeren met een duidelijk mandaat voor de lange termijn, ook financieel.
 - Uitgifte van grond door de grondbanken dient maatschappelijke doelen: verbetering landbouwstructuur en biodiversiteit door jonge en groene boeren. Maar ook bijvoorbeeld woningbouw en waterveiligheid. Het passend toedelen met ruilverkaveling maakt maatwerk per gebied mogelijk.
 - Vul de grondbanken door aan te kopen via een indeplaatsstelling: de overheid biedt niet mee maar kan uit maatschappelijk oogpunt instappen door bij transacties de plaats in te nemen van de kopende partij.⁹

Een goed functionerende en regionaal bestuurd grondbank zou een enorme stap in de goede richting zijn. *Het kan! Daar is politieke wil voor nodig.* „In twee dagen kan de Tweede Kamer eruit zijn.“¹⁰

Land van Ons gaat ook het gesprek aan met jonge boeren, met wetenschappers, en met het Planbureau voor de Leefomgeving.

Dat Planbureau bracht een advies uit waarin twee ontwikkelrichtingen voor het landelijk gebied te onderscheiden: *productielandbouw* en *maatschappelijke landbouw gebieden*¹¹. Die tweedeling „gaat leiden tot verslechtering van de biodiversiteit, risico’s voor de volksgezondheid en verdere

⁹ <https://landvanons.nl/wp-content/uploads/2025/11/251119-Land-van-Ons-Brief-aan-de-informateur.pdf>

¹⁰ <https://landvanons.nl/algemeen/grondbank-daadkracht-en-verlangens-voor-bio-landbouw-aanwakkeren/>

¹¹ <https://www.rli.nl/publicaties/2026/advies/grond-voor-verbetering>

afkalving van de vitaliteit van ons buitengebied“ vindt Land van Ons¹².

Tenslotte

De stip aan de horizon van 300.000 hectare is een stip in de verte, en dus nog ver weg. (En dan hebben we het nog maar over 15% van de landbouwgrond in Nederland). In dat perspectief zijn de percelen van Land van Ons *postzegels* in een grote vlakte van gangbare landbouw. Zoals gezegd, Land van Ons probeert ook de politiek te beïnvloeden. Maar wachten tot de politiek de bakens heeft verzet is geen optie. De praktische

aanpak van Land van Ons *werkt*, en wordt daarmee zélf ook een factor in de politieke en maatschappelijke discussie.

Op de verworven grond gaat het veel beter met de biodiversiteit, er wordt nieuwe kennis opgedaan en oude kennis opgediept en in praktijk gebracht, vaak met steun van vrijwilligers.

Het laat zien wat er te winnen is (en te verliezen) en dat motiveert geweldig. Het zijn uithangborden voor een nieuwe koers. Parels in de polder.

¹² <https://landvanons.nl/algemeen/geen-tweedeling-in-de-landbouw/>

Lente!

Auteur: Marjan Osendarp vanuit de werkgroep Groen

De lente is nu echt begonnen en dat betekent: tijd voor actie! De werkgroep Groen tipt twee laagdrempelige initiatieven om het voorjaar goed te beginnen en bij te dragen aan de biodiversiteit:

Voer de bij bij

Bijen en andere bestuivers hebben meer plekken nodig om te leven, te nestelen en voedsel te vinden. En ieder stukje groen telt! Voor bijen is de variëteit en de toegang tot zonlicht belangrijker dan de grootte van het stukje groen. Je kunt dus al een flink steentje bijdragen door een stukje berm, boomspiegel of balkon te beplanten. In aanloop naar de Nationale Zaaidag op 22 april a.s. kun je een zakje inheems bloemzaad afhalen bij één van de bijenvoedselbanken. Bijvoorbeeld bij leden van de werkgroep Groen – Ineke, Juliëtte en Marjan –, maar ook bij andere Voorschotenaren. Een compleet overzicht van alle bijenvoedselbanken vind je hier: <https://voerdebijbij.nl/voedselbanken>

Check een Plataan

Platanen kunnen met hun schors veel vertellen over de hoeveelheid fijnstof in hun omgeving. Dat slaan ze de hele winter op in hun bast en als ze beginnen te vervellen in het voorjaar kan je aan die vellen meten hoeveel fijnstof er in de omgeving van de boom is uitgestoten. Urgenda roept iedereen op om in april stukjes schors van Platanen te verzamelen zodat wij samen de fijnstofconcentratie in Nederland in kaart kunnen brengen. Op <https://plataancheck.nl/> staat een Plan van (Plat)aanpak. De werkgroep Groen helpt coördineren en verzenden. Meedoen? Stuur een email naar marjan.osendarp@zoho.com

Save the date En als uitsmijter: zet *zaterdag 20 juni* alvast in de agenda voor de stekjesruilmarkt en slootjessafari! Meer informatie volgt later.

Samenwerking GroenLinks – Partij van de Arbeid deel 8

Auteur: Gert Kortenbach

We hebben samen de verkiezingen gewonnen

De avond van de verkiezingsuitslag, op 18 maart in de Kruispuntkerk en georganiseerd door de gemeente, leverde een geweldige sfeer en was een fantastische bekroning van onze gezamenlijke en intensieve verkiezingscampagne. De tellingen waren spannend tot het laatste moment. Ver over de helft van het aantal stemmen leek de uitkomst vast te staan: lijst 1 wint de verkiezingen! Maar niet te vroeg gejuicht. De VVD bleek nog een groot aantal kiezers voor zich gewonnen te hebben. Elk half uur kwam het resultaat van enkele stembureaus binnen. En pas op het laatste moment bleek dat de VVD niet vier maar vijf zetels met reststemmen veroverd had. Maar ook bleek, dat GroenLinks – Partij van de Arbeid ruim 150 stemmen meer gekregen had dan de VVD. Daarmee hadden we de verkiezingen pas echt gewonnen, kregen we vijf zetels én het initiatief voor de coalitievorming. Het winnen van de verkiezingen geeft een erg goed gevoel dat we met de samenvoeging op de goede weg zijn.

Ondertussen werken we er hard aan daadwerkelijk één organisatie te worden. De bekendmaking van de nieuwe landelijke naam op het drukbezochte landelijke congres van 26 maart in Halfweg (ruim 1000 aanwezigen) was een mooie stap om één gezicht naar buiten te maken. Voortaan heten we Progressief Nederland, kortweg Pro, en lokaal heten we Pro – Voorschoten. We hebben inmiddels fiat van de gemeente om die naam lokaal te mogen gaan voeren.

Samenvoeging van de organisaties lokaal zal in het komende half jaar verder gaan. Eind april zullen de beide besturen samen komen en het interim-bestuur gaan vormen. Landelijk wordt gevraagd om de namen uiterlijk 1 juli bekend te maken. De belangrijkste taak is nieuwe bestuursleden te zoeken en ter goedkeuring voor te leggen aan de ledenvergadering. In het najaar zullen ook de jaarplannen voor 2027 besproken worden. Einddoel is om in ieder geval vóór Kerst, liefst eerder, een nieuw bestuur te hebben met vastgestelde jaarplannen.

Leden GroenLinks-PvdA bijeen in de Oase

auteur: Dirk Haaksman

Alles stroomt en niets blijft. En dat geldt ook voor de linkse beweging in Voorschoten. Zaterdagmiddag 11 april kwamen zo'n dertig leden van GroenLinks-PvdA bijeen in de Oase bij de Dorpskerk om enkele stenen te verleggen in de Voorschotense Vliet.

Eerst en vooral werd stilgestaan bij de collegeonderhandelingen. De informateur had een verkenning uitgevoerd door met alle raadspartijen uitvoering te spreken. En de boventoon was helder: het ligt het meest voor de hand om een college te vormen van de winnaars. GroenLinks-PvdA, de VVD en D66. Als u dit leest worden de eerste inhoudelijke gesprekken gevoerd over een collegeprogramma dat Voorschoten gezond en levendig de jaren dertig in moet leiden.

Vervolgens werd er teruggeblikt op de gevoerde campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. Alomtevreudenheid en waardering. Voor het programma, de kandidatenlijst en de campagneactiviteiten. De kandidatenfolder, de peukenactie en onze aanwezigheid op de social media waren hoogtepunten. Net als de verkiezingsdebatten en de Vlietland Pubquiz. Helaas is het effect van campagneacties lastig te meten. Maar niets doen blijft geen optie. Er gingen dan ook stemmen

op om de komende vier jaar actief en zichtbaar te blijven als partij: de permanente campagne. Met bijna driehonderd leden moet dat mogelijk zijn. Marjan, Fabiënne, Conny, Tim, Fons en Dirk -het campagne-team- werden bedankt. Astrid werd apart genoemd en geroemd om de organisatie van het flyeren, folderen en huis-aan-huizen. Heerlijke chocolade was hun deel.

Tenslotte werden twee vooraanstaande GroenLinks'ers uitbundig bedankt voor hun inzet de afgelopen jaren.

Fons Lemmens (foto Arnold Posthuma)

Fons Lemmens heeft na zijn pensionering gewoon doorgewerkt: zich welhaast voltijds ingezet voor

de partij. Campagneteams, bestuur, websites, advertenties; zo ongeveer alles heeft hij gedaan. Een aimabel mens met humor gaat nu echt met pensioen.

Marijke Kleiweg (foto Arnold Posthuma)

Marijke Kleiweg heeft de voorzittershamer inmiddels overgedragen aan Gert Kortebach. En hij sprak zijn voorganger toe. In vele functies heeft Marijke -lid van GroenLinks vanaf het eerste uur de

partij gediend. Raadslid, wethouder, fractievoorzitter op lokaal niveau en ook fractielid en fractievoorzitter in de Provinciale Staten.

Als voorzitter van de lokale afdeling wachtte Marijke nooit af. Als er ergens iets broeide, stapte zij er op af. En dat met veel oog voor menselijke verhoudingen en een grote dossierkennis.

nieuwe naam

Natuurlijk werd er, PROactief als wij zijn, stil gestaan bij de nieuwe naam. De PROMoties die ingediend gaan worden in de raad. Het PROtest dat wij zullen laten horen, als we het ergens niet mee eens zijn. De PROfetiën over de toekomst van Voorschoten. Waar nodig PROvocerend. PROleten klagen wij aan. Onze stukken staan natuurlijk in schitterend PROza.

Fons Lemmens had vlak voor de borrel het laatste woord: PROost.

Vanaf najaar 2026:

PROgressie

Ledenblad PRO-Voorschoten

1e Jaargang nr. 1, najaar 2026

Agenda voor leden 2026

20 mei	Groene Borrel	NTB waar
20 juni	Stekjesruilmarkt	NTB waar
November	ALV	NTB waar

Er zijn vaak meer activiteiten die minder lang van tevoren bekend zijn. Wij sturen uitnodigingen per mail. Daarnaast zijn er twee GLVS Signal groepen.

Mail

Wij sturen gemiddeld één à twee keer per maand een mail naar onze leden. Dit is dan een uitnodiging voor een lokale activiteit of bijvoorbeeld informatie over ontwikkelingen die wij graag met de leden delen.

Twee Signal groepen

Wij hebben een Signal groep voor snelle berichtgeving vanuit de fractie en het bestuur. Als je je telefoonnummer hebt opgegeven en je hebt Signal, dan word je in deze groep opgenomen. Je kunt uiteraard altijd de groep verlaten mocht je onverhoopt geen informatie willen ontvangen.

Voor het GLVS Ledenforum kun je je aanmelden, deze app biedt gelegenheid tot onderlinge uitwisseling en discussie. Aanmelden kan via secretaris@glvs.nl met je naam en mobiele nummer.

Als je geen mails krijgt van GroenLinks Voorschoten...

Als je geen mails van ons krijgt dan heb je misschien je mailadres niet opgegeven of er zit een fout in je vermelding in de landelijke administratie. Wij kunnen je niet bereiken via de mail.

Je kunt hier alleen zelf verandering in aanbrengen.

Dat kun je doen via www.groenlinks.nl en dan inloggen via 'mijn groenlinks'. Daar kun je je mailadres controleren, veranderen en aangeven of je mails wilt ontvangen.